

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

20. Ad providam Christi &c. Super concessione facta Hospitali S. Joannis
Hierosolymitani de bonis Templariorum anno 1312.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANN O
1310.

litoribus & adhærentibus prædictis aut aliquibus ex eis aut aliis consentientibus mandantibus vel ratum habentibus, opem, consilium, auxilium, vel favorem præbentibus quoquo modo, vivis, vel mortuis, personis infra nominatis exceptis, ex captione, insultu & aggressionem prædictis, aut ex rapina seu perditione thesauri Ecclesiæ, aut ex aliis quibuscunque, quæ in conflictu vel facto captione, insultu aggressionis prædictorum, vel alias ipsorum occasione, ut præmittitur contigerunt impingi, imponi vel imputari possent in posterum quoquo modo hujusmodi calumnias, notas, maculas, injurias, infamiam, actiones, querelas & offensas, si quæ forsitan sint vel esse possint in posterum totaliter aboleamus & tollimus, & etiam ad cautelam penitus amovemus, & sententias, emendas, multas & pœnas, si quæ sint, pro eis impositas vel inflictas ab homine vel à jure & quæ imponi vel infligi possent in posterum, etiam si supponerentur vel dicerentur captio prædicta vel aliqua de præmissis facta nomine dicti Regis, valitorum adjutorum vel adhærentium prædictorum, aut ipsis mandantibus vel procurantibus vel ratum habentibus aut sub vexillo suo aut insigniis armorum suorum; prorsus amovemus & tollimus, & etiam ad cautelam omnino remittimus & quietamus: ac Regem ipsum & Regnum prædictum assertores, denunciatores & objectores, Prælatos, Barones & Clerum & populum dicti Regni, nec non valitores & adhærentes, & alios supra dictos, in eum statum in omnibus & per omnia, si forsitan ipsi vel eorum aliqui quomodolibet egant, personis inferius nominatis duntaxat exceptis, reponimus, restituimus, & plene reducimus, in quo Rex ipse & alii supra dicti erant ante omnia supra dicta juxta distinctiones personarum, factorum, causarum & temporum superius assignatas; ita quod Rex ipse posteritas sua & regnum prædictum, apertores, denunciatores & objectores, Barones & alii supra dicti, aut aliqui seu quisvis ex eis, exceptis duntaxat infra nominatis personis, & calumnia, notis, maculis, captione, aggressionem, insultu, rapina, seu de perditione thesauri, culpis, injuriis vel offensis, blasphemis, sententiis vel processibus, vel quibuscunque aliis supra dictis deinceps notari vel impeti nequeant, nec sententia aut processus hujusmodi, contra ipsos vel quemvis ex eis aliquem possint habere vigorem, effectum, aut roboris firmitatem subdit, cum rerum experientia doceat imminetia pericula discutere; sui esse consilii præteritorum memoriam penitus extinguere ne forte malum aliquando recrudesceret: atque adeo memoratas constitutiones privilegiorum declarationes, revocationes, suspensiones, anathematis interdicti Ecclesiastici abrogatæ dignitatis sententias, aliasve publicas tabulas è Pontificum regestis, legumve codicibus ex Sacri Cardinalium Senatus Consilio evulsisse, atque intentato Ecclesiastico fulmine, ab omnibus cujuscunque Ecclesiasticæ etiam Cardinalitatis vel Regiæ dignitatis, sexus, conditionis infra menses quatuor illarum exempla flammis dari, vel è libris suis abradi jubere, neque cuiquam ullas prærogativas in ea re ad eludendum hoc Pontificum Imperium suffragaturas. Datum Avin, V, Kalend. Maii Pontificatus anno VI.

Absolutio Gulielmi de Nogareto, imposita ei admodum severâ penitentia anno 1310.

C L E M E N S E P I S C O P U S,

Universis Christi fidelibus presentes Literas inspecturis.

Licet Gulielmus de Nogareto Regis miles à pluribus contentis in prædictis literis & eorum effectu specialiter, ut præmittitur, excludatur, sive excipiat, nos considerantes, quod si licet ipse asserat ex his, quæ in personam vel erga personam Bonifacii prædecessoris nostri & ingressu domus suæ cum multitudine armorum, & occupatione & rapinâ thesauri Ecclesiæ Anagninæ facta fuerunt, se pluribus rationibus, quas se probaturum offerebat, non teneri, nec propter præmissa vel illa, ad quæ idem Benedictus prædecessor noster ratione præmissorum, contra eum processit, excommunicationis seu excommunicationum sententiis se fore ligatum: Quia tamen cum instantia humiliter & devotè à nobis impetiri sibi, super hujusmodi petiti absolutiois beneficium ad cautelam, offerens ob divinam Ecclesiæ & nostram reverentiam, penitentiam, quam ei duxerimus injungendam super prædictis se ad cautelam recepturum, ac etiam complecurum: Nos volentes saluti animæ suæ providere, nec non & consideratione ipsius Regis, pro ipso in hac parte cum instantiâ supplicantis, ipsum ab omnibus sententiis supra dictis absolvimus ad cautelam, & injungimus sibi penitentiam ad cautelam: videlicet quod in proximo passagio generaliter transieret personaliter cum equis & armis in subsidium terræ sanctæ, ibidem in dicta terrâ subsidium perpetuo moraturus, nisi à nobis, vel successoribus nostris super abbreviatione temporis gratiam meruerit obtinere.

Volimus etiam, quod interim peregrinationes personaliter faciat infra scriptas, videlicet quod visitet *B. Mariæ de valle viridi de rupe amatoria, Anciensis de Bologno super mare: Carnotensis S. Egidii & de monte majori Ecclesiis, ac limina B. Jacobi Compostellani*: ipsumque dummodo penitentiam hujusmodi devotè susceperit & peregerit cum affectu, dum vitam duxerit in humanis, vel eo mortuo hæres ejus, prædictarum relaxationum, revocationum, irritationum, abolitionum, remissionum, quationum, retentionum, repositionum, reductionum, & aliorum omnium & singulorum effectuum, provisionum & securitatum secundum distinctiones personarum, factorum, causarum & temporum in prædictis nostris literis comprehensas, de fratrum nostrorum consilio, de plenitudine potestatis participem efficiamus & consortem &c. Denuntiat dein Nogareto, si inflictas illi pœnas ipse hæresve respuerit ipsum irrogatis antea censuris sententiisque irretitum fore. Dat. Avinionæ V. Cal. Maii anno VI.

Super Concessione factâ Hospitali S. Joannis Hierosolymitani de bonis Templariorum: anno 1312.

C L E M E N S E P I S C O P U S,

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

AD providam Christi vicarii, præsentis in specula Apostolicæ Dignitatis cir-

ANN O
1310.
XIX.
Ex Cod. Diplom. Leibnizii Tom. 2. pag. 334. Mant.XX.
Ex Arch. Angl. Rimer. Tom. 3. p. 23. 323.

cum-

ANNO
1312.

cumspem pertinet vices pensare temporum emergentium, negotiorum causas discutere, ac personarum, attendere qualitates, ut ad singula debitorum dirigens necessariae considerationis intuitum & opportuna manus operationis apponens, de agro Domini sic vitiorum tribulos eruat, ut virtutes amplifcet: sic prævaricantium spinas tollat, ut evellendo plus placeat, quam destruat: & in loca vacua, per eradicationem nocentium tribulorum, devota Deo plantaria transferendo, potiorem præbeat, de provisa & utili eorumdem locorum unione & translatione, lætitiā; quam vera iustitia, quæ compassionem habet, dolorem inulterit demerentium personarum locorum huiusmodi per ruinam; sic enim sufferendo quod officit, & subrogando quod proficit, virtutum profectus amplificat, & sublata de medio meliori subrogatione restaurat. Dudum siquidem ordinem Domus militiæ, Templi Hierosolymitani, propter Magistrum & Fratres cæterasque personas dicti Ordinis, in quibuslibet mundi partibus consistentes, variis & diversis, non tam nefandis, quam infandis, Proh dolor! errorum & scelerum obsecantibus, prævaricantibus, maculis & labe repletos, quæ propter tristitem & spurcissimam eorum memoriam, præsentibus subtrahimus, eorumdem ordinis statum, habitum atque nomen, non sine cordis amaritudine, & dolore, facto approbante Concilio. Non per modum diffinitiva sententiæ, cum eam super hoc secundum inquisitiones & processus, super his habitos, non possemus ferre de iure, sed per viam provisionis, seu ordinationis Apostolicæ, irrefragabili & perpetuo valitura substitimus sanctione ipsum prohibitioni perpetuæ supponentes, districtius inhibendo nequis dictum ordinem, de cætero, intrare, vel ejus habitum suscipere vel portare, aut pro Templario gerere se præsumeret: quod si quis contra faceret, excommunicationis incurreret sententiam ipso facto. Universa etiam bona Ordinis prælibati Apostolicæ Sedis ordinationi, & dispositioni, auctoritate Apostolica, duximus reservanda, inhibentes districtius ne quis, cujuscumque conditionis vel status existeret, se de personis vel bonis huiusmodi aliquatenus intromitteret, vel circa ea in præjudicium ordinationis seu dispositionis Apostolicæ, per sedem eandem, ut præmittitur faciendæ aliquid faceret, innovaret, vel etiam attentaret: Decernentes ex tunc irritum & inane, si secus à quoquam scienter vel ignoranter contingeret attentari. Ac postmodum ne dicta bona, quæ dudum, ad subsidium Terræ Sanctæ & impugnationem inimicorum Fidei Christianæ, & Christi cultoribus data, legata, concessa & acquisita fuerunt, debita gubernatione carentia, tanquam vacantia deperissent, vel converterentur in usus alios, quam in illos ad quos fuerunt pia devotione fidelium deputata; vel propter tarditatem ordinationis & dispositionis huiusmodi eorum destructio vel dilapidatio sequeretur, cum Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis & Prelatis, ac etiam cum nonnullis excellentibus & illustribus Personis, cum reliquorum quoque absentium Prælatorum, ac etiam Capitulorum, & Conventuum, Ecclesiarum, & Monasteriorum Procuratoribus in dicto Concilio constitutis, habuimus ardua, morosa, & diversa consilia & tractatus, ut per huiusmodi consiliorum & tractatum liberationem præbitorum diligentem dictorum bonorum Ordinationi, & dispositio ad honorem Dei, augmentum Fidei exaltationem Ecclesiæ, dictæ Terræ subsidium, salutem quo-

que fidelium & quietem salubris & utilis proveniret. Post quæ utique longa præmeditata provisa, & matura consilia suadentibus plurimis iustis causis, nostra, & dictorum Fratrum, nec non Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum & aliorum Prælatorum, ac excellentium & illustrium Personarum prædictorum in dicto Concilio tunc præsentium deliberationis & consilia in hoc finaliter residerunt. Ut prædicta bona ordini hospitalis Sancti Johannis Hierosolymitani, & ipsi hospitali, ac dilectis filiis Magistro & Fratribus Hospitalis ejusdem nomine Hospitalis & Ordinis eorumdem, qui, tamquam athletæ Domini pro defensione Fidei se periculis mortis jugiter exponentes, onerosa nimis & periculosa dispendia continue perferunt in partibus transmarinis in perpetuum unirentur. Nos igitur, inter cætera mundi loca in quibus vigere dignoscitur observantia regularis, dictum ordinem hospitalis & ipsum Hospitalis sinceræ caritatis plenitudine prosequentes: ac attendentes quod, sicut evidentia facti docet in eo divinis obsequiis ferventer instituitur, pietatis & misericordiæ opera vigilantibus studiis exercuerunt, Fratres Hospitalis ipsius, mundanis speris illecebris, devotum impendentes Altissimo famulatum, ac pro recuperatione Terræ prædictæ, tanquam intrepidi Christi pugiles, ferventibus studiis & desideris intendentes, quælibet ducunt humana pericula in contemptum: Considerantes quoque quod ex hoc, tanto eorum sem Magistri & Fratrum dictorum Ordinis & hospitalis crescit strenuitas animorum fervor augbitur, & ipsorum roborabitur fortitudo ad propulsandas nostræ Redemptoris injurias, & hostes ejusdem fidei conterendos, quanto ipsorum potentia in opulentioribus facultatibus augmenta onera, quæ prosecutionis tanti negotii necessitas exigit, levius & facilius poterunt supportare & propterea non indigne vigiles reddidit studiisque sollicitis excitat, ut ad sui status augmentum, opem & operam impendamus, eodem facto approbante Concilio, ipsam Domum militiæ Templi, cæterasque Domos, Ecclesias, Cappellas, Oratoria, Civitates, Castra, Villas, Terras, Grangias, & loca, Possessiones, Jurisdictiones, Redditus, atque jura, omniaque alia bona, immobilia & mobilia, vel se momenta, cum omnibus membris, juribus, & pertinentiis suis, ultra & citra mare, ac in universis & quibuslibet mundi partibus consistentia, quæ ipse Ordo & dicti Magistri & Fratres ipsius ordinis militiæ Templi, tempore quo ipse magister & nonnulli ex eisdem Fratribus militiæ Templi in Regno Franciæ communiter capti fuerunt, videlicet, anno domini millesimo trecentesimo octavo, mense Octobris, per se vel quoscumque alios habebant, tenebant, & possidebant vel ad eandem Domum & Ordinem militiæ Templi, & dictos magistrum & Fratres ipsius Ordinis militiæ Templi quomodolibet pertinebant: nec non nomina, actiones, & jura quæ prædicto tempore captionis ipsorum eisdem Domui, ordini vel personis ipsius ordinis militiæ Templi quocumque modo competeabant, vel competere poterant, contra quoscumque, cujuscumque Dignitatis, status vel conditionis existerent, cum omnibus Privilegiis, Indulgentiis, Immunitatibus, & libertatibus, quibus præfati magistri & Fratres dictorum Domus & Ordinis Militiæ Templi, & ipsa Domus, & ordo per sedem Apostolicam, vel per Catholicos Imperatores, Reges & Principes & Fideles alios, vel quocumque alio modo erant legitime communiti, idem Ordini Hospitalis Sancti Johannis Hierosolymitani, & ipsi hospitali donamus, concedimus unimus, incorporamus, applicamus & annexi-

ANNO
1312.

mus in perpetuum de Apostolica plenitudine potestatis. Exceptis bonis quondam dicti Ordinis ipsius militie tempore, consistentibus in Regnis & terris carissimorum in Christo filiorum nostrorum Castellae, Aragoniae, Portugalliae & Majoricarum Regum illustrium, extra Regnum Franciae; quae a donatione, & annexione praedictis, specialiter excipienda duximus, ac etiam excludenda: Ea nihilominus dispositioni & ordinationi sedis Apostolicae reservantes. Inhibitionem dudum, per alios processus nostros factam, ne quis videlicet, cuiuscumque conditionis, vel status existeret, sede personis & bonis huiusmodi aliquatenus introuideret, vel circa ea in praedictum ordinationis, seu dispositionis sedis eiusdem, faciendae de illis, nec non decreti nostri interpositionem, quo ad personas & bona in dictis Regnis & Terris eorumdem Regum proximò expressorum consistentia, omnino manere volentes in pleno robore firmitatis, quousque de personis & rebus praedictis in eisdem Regnis & Terris consistentibus per dispositionem sedis eiusdem fuerit aliter ordinatum. Occupatores quoque dictorum bonorum, aut illicitos detentores cuiuscumque status, conditionis, Excellentiae, vel Dignitatis extiterint, etiam si Pontificali, vel Imperiali, vel Regali praesulgeant Dignitate, nisi infra unius mensis spatium, postquam super hoc per dictos magistrum & Fratres ipsius Hospitalis, vel ipsorum quemlibet, aut Procuratorem seu Procuratores eorum fuerint requisiti, dicta bona dimiserint, illaque plenè & liberè restituerint Ordini ipsius Hospitalis, & eidem Hospitali, aut magistro seu Prioribus, vel Praeceptoribus, aut Fratribus Hospitalis eiusdem, in quibuscumque partibus & provinciis constitutis: eorumque singulis, vel Procuratori, seu Procuratoribus eorumdem, eiusdem Ordinis ipsius Hospitalis nomine, etiam si dicti Priores, Praeceptores & Fratres ipsius hospitalis & Procuratores ipsorum, & eorum quilibet, à dicto magistro ipsius hospitalis mandatum super hoc specialiter non haberent, dummodo Procuratores praedicti à dictis prioribus & Praeceptoribus, vel eorum singulis, in Provinciis & partibus, in quibus huiusmodi priores & Praeceptores extiterint deputati mandatum super hoc habuerint vel ostenderit speciale. Qui omnes & singuli, videlicet, Priores, praepceptores & Fratres, dicto magistro: Procuratores verò praedicti eisdem Prioribus & Praeceptoribus, eorumque singulis, à quibus super his fuerint deputati, plenum super omnibus gestis, actis receptis, & Procuratis per eos quomodolibet in hac parte computum & rationem ponere & reddere teneantur. Nec non omnes, qui scienter occupatoribus & detentoribus praebatis, in occupatione vel detentione huiusmodi dederint auxilium, Consilium, vel favorem, publicæ vel occultæ excommunicationis: Capitula verò Collegia, seu Conventus, Ecclesiarum, & monasteriorum, nec non universitates Civitatum, Castrorum, Villarum, & aliorum locorum, & ipsas Civitates, Castra, Villas, & loca, quae in his culpabilia extiterint: ac etiam Civitates, Castra & loca, in quibus detentores & occupatores huiusmodi Dominium obtinuerint temporale, si huiusmodi Domini temporales, in dimittendo bona praedicta, & restituendo illa Magistro & Fratribus Ordinis & Hospitalis ipsius obstaculum adhibebunt, & infra dictum mensem ab huiusmodi praemissis non desisterint, postquam super hoc ut praemittitur fuerint requisiti, ipso facto interdicti sententiae decernimus subjacere; à quibus absolvi non possint, donec super his plenam & debitam satisfactionem curaverint exhibere. Et nihilominus occupatores, & detentores huiusmodi, vel praestantes eisdem, ut praemittitur, auxilium, consilium, vel favorem

ANNO
1312.

sive singulares personae, sive Capitula, Collegia, seu Conventus, Ecclesiarum, & monasteriorum, aut universitates Civitatum, Castrorum, Terrarum, vel aliorum locorum extiterint, praeter poenas praescriptas, omnibus, quae à Romana, vel aliis Ecclesiis quibuscumque tenent in feudum, ipso facto decernimus fore privatos, sive privata; ita quod ad Ecclesias, ad quas spectant illa, liberè, sine conditione aliqua, revertantur; earumque Ecclesiarum Praelati sive Rectores de ipsis, pro sua voluntate disponant, sicut utilitati Ecclesiarum ipsarum viderint expedire. Nulli ergo &c. Datum Vienne Sexto nonas Maii, Pontificatus nostri anno septimo.

Bulla Anglorum Regi porrecta pro Hospitalariis de Terris Templariorum in Concilio Vienne eis collatis, ipsis liberandis: anno 1312.

C L E M E N S EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Eduardo, Regi Angliae illustri, salutem & Apostolicam benedictionem.

Nuper in Generali Concilio per nos Vienne disponente Domino celebrato, post longam deliberationem praehabitam, & maturam, acceptabilibus fore Altissimo, magis honorabile Fidei Orthodoxae cultoribus, ac subventioni Terrae Sanctae utilis, bona quondam Domus & Ordinis militiae Templi, Ordini Hospitalis Sancti Johannis Hierosolimitani concedere, quam Ordini de novo creando unire aut etiam applicare consilium, deliberationis nostrae providit. Sed quia, tunc aliquibus asserentibus utilis fore bona ipsi ordini, noviter creando, conferre, quam dicti Hospitalis Ordini applicare, tunc noster affectus speratum effectum super hoc obtinere nequivit. Tandem verò sic per Dei gratiam actum fore dignoscitur, quod sexto nonas praesentis mensis Maii, eodem sacro approbante Concilio, Hospitali, seu ipsius Hospitalis ordini, supra dictis praefata bona concedenda & applicanda duximus, ac etiam unienda, bonis eiusdem ordinis militiae Templi, in Regnis & Terris carissimorum in Christo filiorum nostrorum Castellae, Aragonum, Portugalliae, & Majoricarum Regum illustrium, extra Regnum Franciae consistentibus, duntaxat, exceptis, quae ab unione, concessione, & applicatione huiusmodi ex certis causis excipienda duximus, & etiam excludenda, ipsa dispositioni nostrae & sedis Apostolicae specialiter reservantes, quousque de illis aliter per dictam Terram subsidio per nostram, & dictae sedis providentiam extiterit ordinatum. Quo circa magnificentiam Regiam rogamus, & hortamur attentius quatinus pro reverentia Salvatoris, cuius in hac parte negotium promovemus, ac dictae Sedis, & nostrae, magistro & Fratribus seu prioribus, & Praeceptoribus Hospitalis eiusdem, in quibuscumque partibus, & Provinciis Terrarum tuarum constitutis, seu Procuratori, vel Procuratoribus eorumdem, quod praedicta bona in eisdem Regno, & Terris tuis consistentia, integre & pacifice valeant assequi, & habere Regis favoris praestes auxilium, prout extiterit opportunum. Et nihilominus omnibus, Comitibus, Baronibus, Ducibus, Principibus, & aliis nobilibus, Communitatibus, & universitatibus, Senescallis, Ballivis ceterisque Officialibus dicti Regni quocumque nomine censeantur, & aliis

XXI.
Fv 4 r-h
Angl. Rimer
Tom. 3. pag.
326.